

HET VOORWOORD BIJ HET LUCAS-EVANGELIE

Lucas is de enige evangelist die zijn evangelie begint met een verantwoording. Hij schrijft een voorwoord of proloog. Het zijn slechts vier zinnen die te horen zijn in de lezing van aanstaande zondag. Lucas begint te zeggen dat veel mensen al geprobeerd hebben een verhaal te schrijven over de gebeurtenissen in het leven van Jezus. Dit betekent dat Lucas minstens kennis heeft genomen van het evangelie volgens Marcus. Door 'getuigen van het eerste uur en de dienaren van het woord' is al veel bekend over de persoon van Jezus. Hieruit kan worden afgeleid dat Lucas zelf Jezus nooit meegemaakt heeft. Hij is een getuige uit de derde generatie na Jezus. Anderen hebben over Jezus geschreven. Maar nu vindt hij het nodig om zijn eigen verhaal te schrijven. Vervolgens geeft hij een verantwoording van zijn werkwijze. Hij heeft 'van het eerste begin af alles nauwkeurig onderzocht om dit ordelijk op papier te zetten'. Op deze wijze kan iedereen de betrouwbaarheid van zijn verhaal nagaan. Welke getuigen Lucas allemaal gesproken heeft wordt niet vermeld. Maar aangenomen mag worden dat dit de leerlingen van Jezus zijn en gewone mensen die Jezus gekend hebben (de getuigen van het eerste uur) en volgelingen uit de 2de generatie die het woord van Jezus zijn gaan verkondigen (de dienaren van het woord). Mogelijk heeft hij ook de moeder van Jezus opgezocht. Verder beschikte hij over schriftelijke verklaringen van anderen. Al deze mondelinge en schriftelijke getuigenissen heeft hij gewikt en gewogen om het zo 'ordelijk' en 'betrouwbaar' mogelijk op papier te zetten.

Dit doet hij in eerste instantie voor Teofilus (= vriend van God), een normale naam voor Joden en Romeinen. Over Teofilus is weinig bekend. Waarschijnlijk een hooggeplaatste Romein die al eerder (gedeeltelijk) over het leven Jezus 'onderricht' was. Mogelijk ziet Lucas hem als een persoon die kan bijdragen aan de verspreiding van zijn verhaal. Het kan ook zijn dat het een fictieve naam is waarmee Lucas aangeeft dat het evangelie gericht is aan iedere 'vriend van God'. Wel is duidelijk dat niet alleen Teofilus van het evangelie van Lucas kennis heeft kunnen nemen, maar allen die uiteindelijk geïnteresseerd waren in de blijde boodschap van Jezus.

SV